

Näringsdepartementet

Verket för innovationssystem

101 58 Stockholm

m.fl.

Uppdrag om ett nationellt program för proteinforskning, metodutveckling och produktion av biologiska läkemedel

---

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Verket för innovationssystem (Vinnova) och Vetenskapsrådet att gemensamt utforma ett nationellt program för proteinforskning, metodutveckling och produktion av biologiska läkemedel, enligt vad som närmare framgår under rubriken Uppdraget nedan. Programmet ska inrättas hos Vinnova.

Forskningsprogrammet ska sträcka sig över perioden 2016–2023. För programperioden avser den statliga delen av finansieringen omfatta totalt 320 miljoner kronor. Regeringen avser att tilldela Vinnova särskilda medel för ändamålet efter att erforderliga beslut fattats av riksdagen. En privat medfinansiering motsvarande indikativt 25 procent ska ingå i programmet.

Myndigheterna ska gemensamt utarbeta formerna för utlysning och beredning av ansökningar som ska anpassas till programmets karaktär. Dessutom ska myndigheterna bereda ansökningar gemensamt. Beslut om bidrag ska fattas av Vinnova.

Vinnova och Vetenskapsrådet ska årligen till Regeringskansliet (Näringsdepartementet och Utbildningsdepartementet) lämna en särskild rapport om verksamheten i forskningsprogrammet i samband med årsredovisningen. Därutöver ska en delredovisning innehållande en utvärdering och en plan för det fortsatta arbetet redovisas till Regeringskansliet (Näringsdepartementet och Utbildningsdepartementet) den 1 april 2019. En slutredovisning av resultat och hur medlen har använts ska lämnas till Regeringskansliet (Näringsdepartementet och Utbildningsdepartementet) senast den 29 mars 2024. Redovisningarna ska särskilt belysa vilket strategiskt samarbete som skett mellan universitet och högskolor, andra

forskningsutövare och näringsliv samt samverkan med hälso- och sjukvården.

Uppdraget är en del i regeringens strategiska satsning på life science (livsvetenskap) som samlat ska bidra till bättre hälsa, till att möta samhällsutmaningar, stärka Sveriges position som ledande land inom forskning och utveckling och öka Sveriges konkurrenskraft i ett internationellt perspektiv. Detta ska göras genom att en rad samordnade åtgärder vidtas. Regeringen har för ändamålet tillsatt en nationell samordnare för life science (livsvetenskap). Life science är även ett prioriterat område för Nationella innovationsrådet.

Uppdraget

Vinnova och Vetenskapsrådet ska gemensamt utforma ett nationellt strategiskt, multidisciplinärt forskningsprogram som inrättas hos Vinnova. Forskningsprogrammet ska avse både forskning om proteiner för framtida biologiska läkemedel och utveckling av effektivare metoder för nästa generations läkemedelsproduktion. I utformning av programmet ska nyttiggörande av framstående forskning och samverkan mellan aktörer stå i centrum. Kopplingar bör göras till relaterade områden såsom exempelvis processteknologi och anpassning till storskaliga produktionssystem. Satsningen kräver såväl statlig som privat finansiering.

Programmet ska genomföras genom stöd till projekt, med ett ansökningsförfarande via öppna utlysningar. Myndigheterna ska gemensamt utforma strukturer för bedömning av ansökningar som anpassas till programmets karaktär. Inom ramen för programmet ska minst ett centrum beviljas stöd.

Det nationella forskningsprogrammet ska bygga på excellent forskning av både grundläggande och tillämpad natur, med inriktning mot biologiska läkemedel. För att skapa synergier och bidra till attraktivitet och internationell konkurrenskraft ska verksamheten i forskningsprogrammet komplettera andra insatser inom forskningsområdet.

Forskningsprogrammet ska, förutom hög vetenskaplig kvalitet, genomsyras av aktiv samverkan med näringslivet, såväl små som stora företag, för att säkra relevansen av forskningen och bidra till att forskningen nyttiggörs genom kommersiell tillämpning. Kunskap, metoder, och utrustning som genereras inom ramen för programmet kan främja forsknings-, utvecklings- och produktionsprocesser i de små, medelstora och stora företag och forskningsinstitut som finns inom området i Sverige.

Genomförandet av forskningsprogrammet gynnas av en väl utvecklad dialog och samverkan mellan forskning, näringslivet och hälso- och sjukvården. Sådan kunskapsöverföring kan stärka hälso- och sjukvårdens möjligheter att ta emot nya biologiska läkemedel, öka kopplingen mellan forskningen och behandling samt uppföljning av behandlingsalternativ, liksom utvecklingen av ny diagnostik och individanpassade behandlingsstrategier.

Skälen för regeringens beslut

Forskningen ska syfta till att långsiktigt stärka Sverige för att utvecklas till ett ledande land inom utveckling och produktion av biologiska läkemedel. För att realisera detta krävs att både forskning inom området är världsledande och att insatserna för utveckling, innovation och produktion ökar. Denna utveckling behöver stödjas av en långsiktig strategisk satsning på samverkan mellan universitet och högskolor, forskningsinstitut och näringsliv.

Nästa generation biologiska läkemedel innebär en komplex utmaning där såväl industri som klinisk kompetens behövs redan i definitionsfasen av forskningsutmaningen. Genom ett multidisciplinärt angreppssätt kan Sverige bli ledande inom området. Delar av ett nationellt forskningsprogram kan kopplas till de unika forskningsinfrastrukturer som finns i Sverige framförallt det Nationella centret för livsvetenskaplig forskning (SciLifeLab), European Spallation Source (ESS) och Max IV. Detta skapar nya förutsättningar för att attrahera nya internationella aktörer och gränsöverskridande samarbeten i värdekedjan mellan globala företag och nya växande företag i Sverige.

På regeringens vägnar

Mikael Damberg

Jeanette Edblad

Likalydande till

Vetenskapsrådet

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM
Finansdepartementet/BA

Utbildningsdepartementet/F och UH
Socialdepartementet/FS, FST och SAM
Näringsdepartementet/FÖF och FF
Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd
Läkemedelsverket
Socialstyrelsen
Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket
Uppsala universitet
Lunds universitet
Göteborgs universitet
Stockholms universitet
Umeå universitet
Linköpings universitet
Karolinska institutet
Kungl. Tekniska högskolan
Örebro universitet
Sveriges lantbruksuniversitet
Chalmers tekniska högskola AB
Sveriges kommuner och landsting